

Insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte

Ärendet

Vid nämndens sammanträde 14 april 2015 anmälde förvaltningen svar på remiss från Läkemedelsverket angående utredning av insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte.

Förvaltningen återkommer med anledning av Läkemedelsverkets slutrapport till Socialdepartementet.

I bilaga till anmälan beskriver Läkemedelsverket en sammanfattning av slutrapporten till Socialdepartementet.

Anmäls för kännedom till nämnden.

Eva Ljung
Förvaltningschef

Bilaga

1. Sammanfattning av slutrapport till Socialdepartementet.

Sammanfattning från läkemedelsverkets hemsida

Stöd saknas för att införa generisk förskrivning

På uppdrag av regeringen har Läkemedelsverket utrett en rad tänkbara åtgärder för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte. Inom uppdraget har även generisk förskrivning utvärderats ur ett patient- och förskrivarperspektiv. Slutsatsen är att generisk förskrivning inte bör införas i Sverige.

I maj 2014 gav regeringen Läkemedelsverket i uppdrag att utreda tänkbara åtgärder för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte samt att utvärdera effekterna med att införa generisk förskrivning ur ett patient- och förskrivarperspektiv. Utgångspunkten för uppdraget har varit att systemet med generiskt utbyte kvarstår.

– Den viktigaste pusselbiten för god patientsäkerhet i läkemedelsanvändningen är patienten själv, säger Carola Bardage, forskare vid Läkemedelsverket. Ordination och expediering är en omfattande process, och patienten måste ha förtroende för alla aktörer och utbytessystemet samt även ges möjlighet att förstå den ordinerade behandlingen.

De insatser som föreslås för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte omfattar i huvudsak följande områden;

- En sammanhållen ordinations- och expeditionsprocess, där substansnamnet tydligt framgår.*
- Ett fungerande återrapporteringssystem från apotek till förskrivare och sjukvård angående utbyte av läkemedel.*
- En nationell, samlad läkemedelslista (med både substans- och produktnamn) som ska ge en heltäckande bild av patientens förskrivna läkemedel.*
- En översyn av journalsystemens funktionalitet och information för att bättre stödja förskrivningsprocessen.*
- Ett fortsatt arbete med att förbättra läkemedelsförpackningars utseende och märkning.*
- Fortsatta insatser kring information och utbildning om det generiska utbytet för apoteks- och sjukvårdspersonal.*

Läkemedelsverket har även utrett fördelar och nackdelar med generisk förskrivning och finner inget stöd för ett nationellt införande i Sverige. Det

kan inte säkerställas att det skulle ge ökad patientsäkerhet eftersom denna kunskap saknas. I de länder där generisk förskrivning har införts har effekter på patientsäkerhet inte följts upp.

Läkemedelsverket har i sin bedömning även tagit hänsyn till de konsekvenser och begränsade fördelar generisk förskrivning medför för patienten, samt till de komplexa stödsystem som kommer att krävas. Kostnaderna för ett införande kan också noteras.

– Vi har tagit hänsyn till synpunkterna i remissvaren, och även följt den senaste tidens debatt om generisk förskrivning, säger Carola Bardage. Vi är medvetna om att många gärna vill ha en sådan förändring, men vi har inte funnit några starka incitament för ett införande.

Flertalet av de förväntningar på generisk förskrivning som framförts, inte minst i de inkomna remissvaren, skulle kunna uppnås genom att substansnamnet används genom hela ordinations- och expeditionsprocessen, till exempel att;

- förskrivaren, i dialogen med patienten, använder substansnamnet vid en ordination.*
- det i relevanta IT-system och i läkemedelslistor framgår både substans- och produktnamn.*
- farmaceuten på apoteken använder substansnamnet i dialog med patienten vid expediering av receptet och att det vid utbyte finns tydlig information om läkemedelssubstans på etiketten.*
- man i grundutbildningar för hälso- och sjukvårdspersonal ger större fokus åt substansnamnen på läkemedel.*

Om generiskt utbyte

Generiskt utbyte infördes 2002, efter beslut i riksdagen, och innebär att apoteken ska erbjuda patienten ett likvärdigt läkemedel till ett lägre pris. Det är endast läkemedel som ingår i läkemedelsförmånen som kan bli föremål för utbyte, och det är TLV som beslutar om detta. Läkemedelsverket beslutar om vilka läkemedel som är utbytbara. Systemet med generiskt utbyte på apotek bedöms ha sänkt samhällets läkemedelskostnader med flera miljarder årligen.